

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
СУМСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

2 березня 2016 року

м. Суми

№ 7

Справа № 02-06/51- 2014

Про закриття розгляду справи

Адміністративна колегія Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання 1-ВДР від 15 лютого 2016 року № 7 про попередні висновки у справі № 02-06/51-2014 та матеріали справи

ВСТАНОВИЛА:

За результатом розгляду заяви будівельного кооперативу «Косівщина-2010» (43331, Сумська область, Сумський район, село Пушкарівка, вулиця Шевченко, будинок 60, далі – БК «Косівщина-2010», Кооператив) від 24 вересня 2014 року № 2409-01 щодо неправомірних дій публічного акціонерного товариства «Сумиобленерго» (м. Суми, вул. Д. Коротченка, 7, ідентифікаційний код – 23293513, далі - ПАТ «Сумиобленерго», Товариство) по нав'язуванню БК «Косівщина-2010» та, як наслідок, фізичним особам - споживачам (власникам житлових будинків), які входять до складу Кооперативу, тарифів на електричну енергію за першою тарифною групою, що застосовується для суб'єктів господарювання та фізичних осіб - підприємців, розпорядженням адміністративної колегії Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 23 жовтня 2014 року № 75 розпочато розгляд справи № 02-06/51-2014 за ознаками порушення у діях ПАТ «Сумиобленерго», передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку постачання електричної енергії у межах території Сумської області, на якій розташовані діючі місцеві (локальні) електричні мережі ПАТ «Сумиобленерго», що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

ПАТ «Сумиобленерго» є юридичною особою, має самостійний баланс, печатку зі своїм найменуванням, рахунки у банках.

Відповідно до статуту, нова редакція якого затверджена рішенням загальних зборів акціонерів відкритого акціонерного товариства «Сумиобленерго» від 22 квітня 2011 року (протокол № 8), метою діяльності ПАТ «Сумиобленерго» є передача і надійне постачання електричної енергії споживачам на умовах укладених договорів. ПАТ «Сумиобленерго» є постачальником електричної енергії за регульованим тарифом.

Враховуючи зазначене, ПАТ «Сумиобленерго» у значенні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання і до нього можливе застосування норм цього Закону.

Під час розгляду справи, згідно з Методикою визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженою розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (далі – Методика), проведено дослідження ринку постачання електричної енергії у територіальних (географічних) межах Сумської області у 2014 році.

Визначення об'єктів аналізу

Об'єктом аналізу щодо визначення монопольного становища на ринку постачання електричної енергії є:

- суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність з постачання електричної енергії.
- послуги з постачання електричної енергії.

Визначення товарних меж ринку та основних продавців, покупців цих товарів (послуг), щодо яких має визначатись монопольне становище

Відповідно до пункту 5.1 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Відповідно до пункту 1.2 Правил користування електричною енергією, затверджених постановою Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України (НКРЕ) від 31 липня 1996 року № 28 та зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 2 серпня 1996 року за № 417/1442 (далі - Правила, ПКЕЕ), електрична енергія - це енергоносіє, який виступає на ринку як товар, що відрізняється від інших товарів особливими споживчими якостями та фізико-технічними характеристиками (одночасність виробництва та споживання, неможливість складування, повернення, переадресування), які визначають необхідність регулювання та регламентації використання цього товару.

За таких умов електрична енергія для споживача не має замінників

Таким чином, товарними межами ринку є «постачання електричної енергії».

Споживачі послуг

Пункт 1.3 Методики визначає, що споживач – це юридична чи фізична особа, яка здійснює діяльність з придбання та використання товарів, послуг, робіт на відповідному товарному (товарних) ринку (ринках).

Споживачами електричної енергії можуть бути юридичні та фізичні особи (крім населення) та населення.

Як передбачають положення Порядку застосування тарифів для населення, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики від 23 квітня 2012 року № 498 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23 квітня 2012 року за № 599/20912, постачання електричної енергії населенню та споживачам, прирівняним до населення, можуть здійснювати тільки ліцензіати з постачання електричної енергії за регульованим тарифом. Натомість, як передбачають положення пункту 5.9 Правил, дія якого поширюється виключно на всіх юридичних осіб та фізичних осіб (крім населення) (пункт 1.1 Правил), споживач має право укласти договір про купівлю-продаж електричної енергії із будь-яким постачальником електричної енергії за нерегульованим тарифом.

Тобто, крім населення, всі інші споживачі електричної енергії мають право споживати електричну енергію як за регульованим, так і за нерегульованим тарифом.

Споживачами електричної енергії у межах справи визначено юридичні та фізичні особи (крім населення) та населення.

Визначення територіальних (географічних) меж ринку

Територіальні межі досліджуваного ринку постачання електричної енергії визначено згідно з розділом 6 Методики шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживачів придбання товару є неможливим або недоцільним.

Відповідно до пункту 1.2 Правил постачання електричної енергії є надання електричної енергії споживачу за допомогою технічних засобів передачі та розподілу електричної енергії на підставі договору. При цьому передачею електричної енергії визначається транспортування електричної енергії за допомогою мереж.

Як передбачають положення статті 1 Закону України «Про електроенергетику», місцева (локальна) електрична мережа - це приєднана електрична мережа, призначена для розподілу електричної енергії від магістральної мережі та/або електричної станції до споживача.

При цьому пункт 1.10 Правил визначає, що електропередавальна організація, що здійснює діяльність з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами в межах закріпленої території здійснення ліцензованої діяльності, забезпечує передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами та

технологічними електричними мережами інших власників, які не мають ліцензій на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами.

Здійснення діяльності з постачання електричної енергії неможливе без отримання послуг з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами

Таким чином, придбання споживачами, електроустановки яких приєднані до місцевих (локальних) електромереж, належних ПАТ «Сумиобленерго», та технологічних електричних мереж інших власників, послуг постачання електричної енергії за межами території розташування таких мереж є неможливим.

Виходячи з зазначеного, територіальними (географічними) межами ринку постачання електричної енергії визначено територіальні (географічні) межі Сумської області, на якій розташовані належні ПАТ «Сумиобленерго» діючі місцеві (локальні) електромережі та технологічні електричні мережі інших власників, які знаходяться у користуванні (оперативному управлінні тощо) ПАТ «Сумиобленерго».

Визначення часових меж

Згідно з пункту 7.1 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило – рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

Враховуючи, що у межах справи розглядаються дії, які вчинялись ПАТ «Сумиобленерго» у 2014 році, часовими межами ринку визначено 2014 рік.

Визначення потенційних конкурентів і бар'єрів вступу на ринок

Як передбачають положення пунктів 9.1, 9.2 Методики, потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання:

- які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості;

- які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку;

- нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.

Крім того, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців;

адміністративні обмеження;

економічні та організаційні обмеження;

екологічні обмеження;

нерозвиненість ринкової інфраструктури;

інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).

Враховуючи особливості постачання електричної енергії юридичним та фізичним особам (крім населення), конкурентами ПАТ «Сумиобленерго» на ринку постачання електричної енергії є суб'єкти господарювання, що здійснюють постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом. Разом з тим, на ринку постачання електричної енергії за регульованим тарифом населенню ПАТ «Сумиобленерго» конкурентів не має.

Установлення монопольного (домінуючого) становища

Відповідно до вимог пункту 3.1.1 Умов та Правил здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом, затверджених постановою НКРЕ від 13 червня 1996 року № 15/1 і зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 8 серпня 1996 року за № 433/1458, та Умов та Правил здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом, затверджених постановою НКРЕ від 12 серпня 1996 року № 36 і зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 14 серпня 1996 року за N 448/1473, ліцензіати повинні надавати НКРЕ звітність, передбачену Мінфіном та Мінстатом України, та додаткову звітність з ліцензованої діяльності, визначену НКРЕ в установленому порядку.

З урахування інформації, наданої територіальним підрозділом Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг у Сумській області

листом від 3 вересня 2015 року № 50-14.4-23/218 на лист відділення від 2 вересня 2015 року № 01-27/2418, встановлено, що у 2014 році на ринку постачання електричної енергії юридичним та фізичним особам (крім населення) у межах Сумської області, на якій розташовані належні ПАТ «Сумиобленерго» діючі місцеві (локальні) електромережі, окрім ПАТ «Сумиобленерго» діяли постачальники електричної енергії за нерегульованим тарифом.

Перелік постачальників електричної енергії, що здійснювали у 2014 році діяльність з постачання електричної енергії з використанням місцевих локальних електричних мереж, що належать ПАТ «Сумиобленерго», обсяги поставленої електричної енергії та частка на ринку кожного із вказаних суб'єктів господарювання наведено у таблиці.

№ п/п	Найменування постачальника електричної енергії	Обсяг поставленої електричної енергії юридичним особам та фізичним особам (крім населення) Сумської області, тис.кВт/год	Частка на ринку, %
		2014 рік	2014 рік
1	ПАТ «Сумиобленерго»	856 300	62,46
2	ТОВ НТЦ «Енергетичні технології»	205	0,01
3	ТОВ «УкрЕнергоТранс»	12 589	0,92
4	СТ «Колос»	53 588	3,91
5	ТОВ «Мотордеталь-Конотоп»	76 139	5,55
6	ТОВ «Енергоінвестпроект»	155 571	11,35
7	ТОВ НТЦ «Енерготехінвест»	2 064	0,15
8	СУБП «Укртехносінтез» в формі ТОВ	6 388	0,47
9	ТОВ НВП «Енергогазпром»	3 428	0,25
10	ТОВ Глобал енерджі»	54 681	3,99
11	ТОВ «Енергопостач 2010»	17 949	1,31
12	ТОВ «Енергосервіс Плюс»	13 284	0,97
13	ТОВ «ЕК» Енергозбут»	118 849	8,67
	Всього:	1 371 035	100

Таким чином, частка ПАТ «Сумиобленерго» на досліджуваному ринку у 2014 році є найбільшою, а саме: 62,46 відсотка.

Частки інших суб'єктів господарювання, що діють на ринку, є значно меншими, ніж частка ПАТ «Сумиобленерго», та коливаються від 0,01 до 11,35 відсотків у 2014 році. Невеликі розміри часток інших суб'єктів господарювання свідчать про те що ПАТ «Сумиобленерго» значної конкуренції з боку інших гравців ринку не зазнає.

Таким чином, за результатом дослідження встановлено, що відповідно до

- частини 2 статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за результатом діяльності у 2014 році ПАТ «Сумиобленерго» є таким, що займає монопольне (домінуюче) становище на ринку постачання електричної енергії юридичним та фізичним особам (крім населення) у територіальних (географічних) межах Сумської області, на якій розташовані належні ПАТ «Сумиобленерго» діючі місцеві (локальні) електромережі та технологічні електричні мережі інших власників, які знаходяться у користуванні (оперативному управлінні тощо) ПАТ «Сумиобленерго», з часткою 62,46 відсотка;

- частини 1 статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за результатом діяльності у 2014 році ПАТ «Сумиобленерго» є таким, що займає монопольне (домінуюче) становище на ринку постачання електричної енергії населенню у територіальних (географічних) межах Сумської області, на якій розташовані належні ПАТ «Сумиобленерго» діючі місцеві (локальні) електромережі та технологічні електричні мережі інших власників, які знаходяться у користуванні (оперативному управлінні тощо) ПАТ «Сумиобленерго», з часткою 100 відсотків.

Правова оцінка дій суб'єкта господарювання

Здійснення діяльності суб'єктів господарювання на вказаних ринках протягом досліджуваного періоду регулювалося Законами України «Про електроенергетику», «Про природні монополії»; постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил користування електричною енергією для населення» № 1357 від 26.07.1999; Умовами та

Правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом, затвердженими постановою НКРЕ від 13.06.96 № 15/1, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 08.08.96 за № 433/1458 (далі – Ліцензійні умови з постачання електроенергії); Умовами та Правилами здійснення підприємницької діяльності з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, затвердженими постановою НКРЕ від 13.06.96 № 15, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 06.07.96 за № 408/1433 (далі – Ліцензійні умови з передачі електроенергії); постановою НКРЕ від 12.03.2009 № 299 «Про затвердження Положення про Інформаційно-консультаційний центр по роботі із споживачами електричної енергії», зареєстрованою в Міністерстві юстиції 06.04.2009 за № 308/16324; Правилами технічної експлуатації електроустановок споживачів, затвердженими наказом Міністерства палива та енергетики України від 25.07.2006 № 258, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 25.10.2006 за № 1143/13017; Правилами користування електричною енергією, затвердженими постановою НКРЕ від 31.07.96 № 28, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 02.08.96 за № 417/1442, Тимчасовою методикою розрахунку роздрібного тарифу за спожиту електроенергію, тарифу на передачу електроенергії місцевими (локальними) електромережами та тарифу на постачання електроенергії, затвердженою постановою НКРЕ від 06.05.1998 N 564 (у редакції постанови НКРЕ від 30.10.2008 №1246), іншими нормативно - правовими актами.

В ході розгляду заяви тервідділенням встановлено, що ПАТ «Сумиобленерго» для БК «Косівщина-2010» видано технічні умови від 14.09.2012 року №56/9963 приєднання до електричних мереж електроустановок шести приватних житлових будинків, розташованих за адресою пров. Незалежності, с. Косівщина, Сумського району, Сумської області. Листом від 10.12.2013 №56/13995 ПАТ «Сумиобленерго» переглянуло вищезазначені умови виключивши пункти 7.2 та 7.3 як необґрунтовані.

У зв'язку з виконанням БК «Косівщина-2010» технічних умов ПАТ «Сумиобленерго» листом від 04.08.2014 №57-10/5328 направило на підписання договір «Про постачання електричної енергії» №171350 від 23.06.14 та додатки 1, 2, 3.1, 4, 5, 6, 7, 8, 10.1, 12 та зазначило, що договір та додатки необхідно підписати, скріпити печаткою та один екземпляр повернути на адресу товариства в двадцятиденний термін з дати отримання.

Слід зазначити, що направлений на адресу БК «Косівщина-2010» договір «Про постачання електричної енергії» №171350 від 23.06.14 (надалі - Договір) з додатками 1, 2, 3.1, 4, 5, 6, 7, 8, 10.1, 12 є підписаним та посвідченим печаткою ПАТ «Сумиобленерго».

Відповідно до додатку 3.1 Договору за спожиту електричну енергію БК «Косівщина-2010» розраховується із ПАТ «Сумиобленерго» за загальним засобом обліку (МТХ 3R20,DD.3M 0-PO4 (кл. т.0.5; I.2014) № 02010681).

БК «Косівщина-2010» листом від 07.08.2014 №0708-01 звернувся з проханням щодо надання інформації стосовно розміру тарифу, який буде застосовано ПАТ «Сумиобленерго» відповідним обґрунтуванням. Листами від 29.08.2014 №2908-01, від 02.09.2014 №0209-01 БК «Косівщина-2010» зазначив про помилковість встановлення ПАТ «Сумиобленерго» для кооперативу першої тарифної групи, запропонував внести зміни до надісланого Товариством договору, зокрема, в частині встановлення тарифу як «для населення» та закликав укласти договір у найкоротший термін.

Відповідно до пункту 1.1 Договору постачальник (Товариство) продає електричну енергію споживачу (Кооперативу) для забезпечення потреб електроустановок споживача, а споживач оплачує постачальнику вартість використаної (купленої) електричної енергії та здійснює інші платежі згідно з умовами Договору та додатків до Договору.

Додатком 3.1 Договору у колонках 18, 21 тарифну групу споживача (БК «Косівщина-2010») визначено за першою категорією за другим класом напруги.

Згідно з положеннями Тимчасової методики розрахунку роздрібного тарифу на спожиту електроенергію, тарифу на передачу електроенергії місцевими (локальними) електромережами та тарифу на постачання електроенергії, затвердженої постановою НКРЕ 06.05.1998 N 564 (у редакції постанови НКРЕ 30.10.2008 №1246) споживачі електричної енергії об'єднані у дві групи: **1 група** - суб'єкти господарської діяльності та фізичні особи - підприємці, **2 група** - міське та сільське населення.

Тарифи на електричну енергію встановлюються окремими постановами НКРЕ.

Згідно діючої постанови НКРЕ від 23.04.2012 № 497 (у редакції постанови НКРЕ від 23.05.2014 № 749), зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 29.05.2014 за № 566/25343, тарифи на електроенергію для населення (другої тарифної групи) з 1 червня 2014 року встановлені на такому рівні:

- населенню, яке проживає у сільській місцевості за обсяг, спожитий до 150 кВт·год електроенергії на місяць (включно), 23,75 копійок без ПДВ за 1 кВт·год ; за обсяг, спожитий понад 150 кВт·год до 800 кВт·год електроенергії на місяць (включно), 32,3 копійок без ПДВ за 1 кВт·год, за обсяг, спожитий понад 800 кВт·год електроенергії на місяць, 111,7 копійок без ПДВ за 1 кВт·год;

- населенню, яке розраховується з енергопостачальною організацією за загальним розрахунковим засобом обліку та об'єднане шляхом створення юридичної особи, крім гуртожитків, 34,95 копійок без ПДВ за 1 кВт·год.

Відповідно до:

- постанови НКРЕ України від 26.06.2014 №906 «Щодо встановлення роздрібних тарифів на електроенергію з урахуванням граничних рівнів при поступовому переході до формування єдиних роздрібних тарифів для споживачів на території України» по першій тарифній групі тарифи для споживачів у липні 2014 року становили згідно з класом напруги: 1 клас - 93,18 без ПДВ коп./кВтг; 2 клас - 118,61 без ПДВ коп./кВтг;

- постанови НКРЕ України від 24.07.2014 №1033 «Щодо встановлення роздрібних тарифів на електроенергію з урахуванням граничних рівнів при поступовому переході до формування єдиних роздрібних тарифів для споживачів на території України» по першій тарифній групі тарифи для споживачів у серпні 2014 року становили згідно з класом напруги: 1 клас - 93,18 без ПДВ коп./кВтг; 2 клас - 118,61 без ПДВ коп./кВтг;

- постанови НКРЕ України від 27.08.2014 №1049 «Щодо встановлення роздрібних тарифів на електроенергію з урахуванням граничних рівнів при поступовому переході до формування єдиних роздрібних тарифів для споживачів на території України» по першій тарифній групі тарифи для споживачів у вересні 2014 року становили згідно з класом напруги: 1 клас - 96,91 без ПДВ коп./кВтг; 2 клас - 123,35 без ПДВ коп./кВтг;

- постанови НКРЕКП від 24.09.2014 №24 «Щодо встановлення роздрібних тарифів на електроенергію з урахуванням граничних рівнів при поступовому переході до формування єдиних роздрібних тарифів для споживачів на території України» по першій тарифній групі тарифи для споживачів у жовтні 2014 року становили згідно з класом напруги: 1 клас - 96,91 без ПДВ коп./кВтг; 2 клас - 123,35 без ПДВ коп./кВтг.

Таким чином, ПАТ «Сумиобленерго» при укладенні договору з Кооперативом вчиняє дії, спрямовані на застосування тарифу на електричну енергію, що призначений для суб'єктів господарювання (першої тарифної групи), яка у декілька разів перевищує вартість електричної енергії для населення (другої тарифної групи).

Відповідно до статуту будівельного кооперативу «Косівщина-2010», останній створений відповідно до Закону України «Про об'єднання громадян», є добровільним громадським об'єднанням внаслідок об'єднання фізичних та/або юридичних осіб на основі членства для сприяння будівництва та експлуатації інженерних мереж (газопровід, електричні мережі, водогін та каналізація) по вул. Грушевського, вул. Податківців та провулку незалежності с. Косівщина Сумського району. Кооператив створено для сприяння в користуванні інженерними мережами тільки для членів Кооперативу, не маючи на меті одержання прибутку.

Членами Кооперативу є лише фізичні особи - власники житлових будинків та земельних ділянок, на яких цими особами здійснюється будівництво житлових будинків.

Аналіз вищезазначених норм законодавства у сфері електроенергетики та статутних документів БК «Косівщина-2010» дає підстави стверджувати, що члени цього Кооперативу є населенням, яке об'єднане шляхом створення юридичної особи, та яке має намір розраховуватися з енергопостачальною організацією за загальним розрахунковим засобом обліку, про що зазначалося у листах Кооперативу.

Враховуючи положення пункту 1.6 постанови НКРЕ від 23.04.2012 № 497 (у редакції постанови НКРЕ від 23.05.2014 № 749), зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 29.05.2014 за № 566/25343, пунктів 1.2, 12.3, 12.14, 12.5 ПКЕЕ, ПАТ «Сумиобленерго» зобов'язане

застосовувати для БК «Косівщина-2010» тариф на електричну енергію для населення, як споживачу другої тарифної групи.

Таким чином, у діях ПАТ «Сумиобленерго», які полягають у нав'язуванні БК «Косівщина-2010» при укладенні договору на постачання електричної енергії тарифу для споживачів першої тарифної групи, вбачались ознаки порушення, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку постачання електричної енергії у межах території Сумської області, на якій розташовані діючі місцеві (локальні) електричні мережі ПАТ «Сумиобленерго», що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б не можливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

У ході розгляду справи БК «Косівщина-2010» повідомив територіальне відділення (лист від 15 грудня 2014 року № 0915-01) про власне звернення до Національної комісії, що здійснює регулювання у сферах електроенергетики та комунальних послуг (м. Київ, НКРЕКП), з питання, аналогічному питанню, яке розглядається у межах даної справи. На лист відділення від 10 грудня 2015 року № 01-26/3109 щодо надання копії висновку НКРЕКП для прийняття зваженого висновку за результатом розгляду справи, відповідь не надійшла.

Разом з тим, ПАТ «Сумиобленерго» надало (лист від 18 грудня 2014 року № 17/13040) копію відповіді територіального підрозділу НКРЕ у Сумській області, наданої БК «Косівщина - 2010» листом від 27 серпня 2014 року № 30-18/251, на звернення останнього від 16 липня 2014 року № 1607-01 щодо застосування тарифів на електроенергію. Згідно висновків територіального підрозділу НКРЕ у Сумській області: «... ПАТ «Сумиобленерго» діяло відповідно до заяви споживача та Правил» (мова оригіналу).

Окрім цього виявлено (листи ПАТ «Сумиобленерго» від 15 та 28 січня 2016 року №№17/544 та 17/1128 (відповідно), що питання визначення Договором БК «Косівщина-2010» споживачем першої тарифної групи, яка передбачає оплату за отриману електроенергію за тарифом, що застосовується для суб'єктів господарювання та фізичних осіб – підприємців, було предметом розгляду судової справи № 920/415/15, за позовом БК «Косівщина -2010» до ПАТ «Сумиобленерго».

Рішенням Господарського суду Сумської області від 12 травня 2015 року БК «Косівщина-2010» у задоволенні позову відмовлено. Правомірність дій ПАТ «Сумиобленерго» підтверджено рішеннями апеляційної та касаційної інстанцій (постанова Харківського апеляційного господарського суду від 21 липня 2015 року, постанова Вищого господарського суду України від 4 листопада 2015 року). При цьому, у описувально-мотивувальній частині постанови Харківського апеляційного господарського суду від 21 липня 2015 зазначено: «Згідно з листом НКРЕ від 11.10.2005 р. № 02-34-11/4743 у зв'язку з відсутністю побутових потреб під час будівництва спожита електрична енергія повинна оплачуватись за роздрібним тарифом, встановленим для 1 групи споживачів відповідного класу напруги» (абз.4 стор. 8), а у описувально-мотивувальній частині постанови Вищого господарського суду України від 4 листопада 2015 року (абз.10 стор.3), яка набрала законної сили, зазначено, що БК «Косівщина-2010» «...не доведено наявності підстав для встановлення йому тарифу як для населення».

Відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що за результатами розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції органи Антимонопольного комітету України приймають рішення. Статтею 60 цього Закону передбачено, що рішення органів Антимонопольного комітету України можуть бути оскаржені до суду.

Відповідно до норм статті 124 Конституції України судові рішення є обов'язковими до виконання на всій території України. Аналогічну норму містить стаття 4-5 Господарського процесуального кодексу України.

Рішеннями судових інстанцій, які набрали законної сили, дії ПАТ «Сумиобленерго» по нав'язуванню БК «Косівщина-2010» та, як наслідок, фізичним особам - споживачам (власникам житлових будинків), які входять до складу Кооперативу тарифів на електричну енергію за першою тарифною групою, що застосовується для суб'єктів господарювання та фізичних осіб – підприємців, визнано правомірними.

Територіальне відділення не має повноважень здійснювати переоцінку фактичних обставин, які були встановлені судовими рішеннями, що набрали законної сили, з будь-яких питань, а отже і не має підстав оцінювати вказані дії ПАТ «Сумиобленерго» як такі, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Враховуючи викладене вище та зважаючи на рішення судових інстанцій, у ході розгляду справи не підтверджено, що дії ПАТ «Сумиобленерго», які полягали у нав'язуванні будівельному кооперативу «Косівщина-2010» при укладенні договору на постачання електричної енергії тарифу для споживачів першої тарифної групи, є порушенням, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку постачання електричної енергії у межах території Сумської області, на якій розташовані діючі місцеві (локальні) електричні мережі ПАТ «Сумиобленерго», що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б не можливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Відповідно до пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), ПАТ «Сумиобленерго» та БК «Косівщина -2010» були надіслані копії подання про попередні висновки у справі № 02-06/51-2014 від 15 лютого 2016 року № 7 (далі – Подання) з пропозицією надати свої заперечення, міркування, зауваження щодо висновків, зроблених у Поданні.

ПАТ «Сумиобленерго» та БК «Косівщина -2010» заперечень, міркувань та зауважень щодо висновків, зроблених у Поданні не надали.

Враховуючи зазначене та керуючись статтями 12, 12-1, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48, 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (зі змінами), пунктом 23, 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правил розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити розгляд справи № 02-06/51-2014 без прийняття рішення по суті у зв'язку із недоведенням вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції Публічним акціонерним товариством «Сумиобленерго» (м. Суми, ідентифікаційний код – 23293513).

Відповідно до статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії:

Є.М. Касьян